

Z Buchenwaldu zachránil...

(Dokončení ze str. 14)

V Buchenwaldu byl Kalina přidělen nejprve do bloku 39 a později do bloku 66. V táboře vznikla ilegální organizace Mezinárodní výbor. Staral se v rámci možnosti o vězně, pokud tam přišel nový a měl nějaké informace zvenčí, šířil je mezi ostatními.

V roce 1944 přešel Kalina na blok 66 a tady začíná svoji neuvěřitelnou záchrannou akci. Pomohlo mu, že v srpnu roku 1944 podnikli spojenci na tábor nálet, při kterém zničili část osobních spisů vězňů.

Tak se začaly psát dějiny lidí, kdy živí nahrazovali mrtvé. Například se mu takto podařilo zachránit několik belgických židů. Kalina se s nimi setkal v roce 1948 při oslavách osvobození Buchenwaldu, a ti mu říkali, že jejich návrat rodinám způsobil šok.

Všichni si mysleli, že jsou mrtví. Měli problémy i na úřadech, kdy museli dokazovat, že jsou opravdu oni, přeživší vězňů z Buchenwaldu.

Kalina si všiml po dosazení do dětského bloku 66, že do tábora přijíždí stále více dětí od čtyř do osmnácti let. Rozhodl se, že je v tomto bloku shromáždí, byť s tím Mezinárodní výbor nesouhlasil. Kalina je přesvědčil, že je to dobrý nápad. Před blok 66 dal ceduli s nápisem Tyfus, této nemoci se dozorcí velice báli.

„Ještě bych zmínila blok osm, kde byly jen arijské děti, a Wilhelmu Hammannovi se podařilo zachránit zhruba 150 z nich,“ vypráví Chytková. Pokud jde o počet dětí v bloku 66, některé prameny uvádějí 1300, jiné až 1500 dětí.

Všechny nepřežily, přesto se jedná o zajímavý údaj. Kalina společně s Jindřichem Flusserem vytvářeli dva seznamy, na jednom byla pravá jména dětí, na druhém uváděli křesťanská jména. Když přišli Němci a žádali, aby Kalina vydal

všechny židovské děti, tvrdil, že už tam žádné nejsou.

A vždy jim ukázal falešný seznam. „Bylo to velice nebezpečné, a když se Kaliny americké novinářky ptaly, zda riskoval život, odpověděl, že mnohokrát, ale považoval to za samozřejmost,“ říká Chytková.

Také dětem oba muži vtoukali do hlav, aby říkaly, když se jich bude někdo ptát, že nejsou židé. Tím měly daleko větší šanci na záchranu. Společně oba mužové vzpomínali, že když přišly děti do tábora, neuměly se smát. Prošly takovým peklem, že to nedokázaly.

Proto pro ně pořádali přednášky, výuku. Snažili se jim zajistit i lepší podmínky, což umožňovala i solidarita dospělých vězňů. Velmi pomáhal právě Kalinův kolega z Dachau.

Stěhování do Prahy

Kalina se po válce vrátil do Třebíče a začal pracovat v tehdejších Závodech Gustava Klimenta, kde pracoval i před válkou.

V padesátých letech se rozvedl a přestěhoval do Prahy. Tam pracoval na tehdejší ministerstvu lehkého průmyslu a znovu se tam oženil. Chytková v závěru také připomněla jeho ocenění, kterých se bohužel nedožil.

Dostal z rukou prezidenta Miloše Zemana in memoriam i medaili Za zásluhy I. stupně v roce 2014. O rok později město Třebíč odhalilo pamětní desku na bývalé židovské škole. Od roku 2017 si zájemci mohou prohlédnout Pamětní síň Antonína Kaliny.

Antonín Kalina zůstal celý život přesvědčeným komunistou. V roce 1988 se ho americké novinářky ptaly na rok 1968 a odpovědi se vyhnul. A neměl rád komunisty, kteří tam vstoupili kvůli kariéře. Jeho vnučka žije v USA.

Dotace pomohou s opravou památek

Přidělení finančního spolupodílu v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón na rok 2023 schválilo zastupitelstvo v Třebíči. Římskokatolická farnost Třebíč – zámek obdrží na obnovu střech baziliky sv. Prokopa v Třebíči a restaurování severních kamenných částí fasád baziliky sv. Prokopa peněžní částku ve výši 64 tisíc korun.

Římskokatolická farnost Třebíč – město dostane na obnovu střechy kostela sv. Martina v Třebíči a obnovu fasády kostela sv. Martina 68 tisíc korun. Brněnská diecéze Církve československé husitské obdrží na celkovou obnovu střechy a opravu půdních prostor Rabínského domu na Tichém náměstí zhruba 50 tisíc korun. Majitel objektu bývalé koželužny v Subakově ulici na opravu střešního pláště ve dvorní části 22 tisíc korun.

Místostarosta Pavel Janata poukázal, že v minulosti město obdrželo z ministerstva kultury částku 1,5 milionu korun, loni to byla polovina.

„Nakonec jsme museli o částku bojovat kvůli větší výsadbě zeleně na Karlově náměstí, což se nelíbilo památkářům, ale uspěli jsme,“ informoval Janata. Letos město obdrželo 1.140 tisíc korun.

–zt–

V muzeu pokračuje výstava archeologických objevů

Archeologické výzkumy, objevy a nálezy na Třebíčsku, tak se jmenuje výstava v zámeckých konírnách Muzea Vysočiny Třebíč, kterou si zájemci mohou prohlédnout do 3. září. Autory výstavy jsou, kromě zaměstnanců trebičského muzea, pracovníci z Muzea Vysočiny Jihlava a Regionálního muzea Horního Pooslaví.

Zastoupeny jsou movité archeologické nálezy nejen z Třebíče, ale i z Hrotovic, z Jaroměřic nad Rokytnou či z Přibyslavic. Komentovaná prohlídka se uskuteční 26. července od 16 hodin. V příštím roce se výstava bude věnovat Moravskobudějovicku a Jemnicku.

–zt–

Lacrum

Pojďte
k nám dělat
sýýýr!

Nabízíme volná
pracovní místa

Jan.Rosicky@lacrumvm.cz

+420 566 501 611

www.lacrumvm.cz